

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความต้องการที่อยู่อาศัยในวัยสูงอายุ รวมถึงการดำเนินชีวิต สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนพักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ของผู้ที่ทำงานในบริษัทชั้นนำที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดในการศึกษาดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษานี้คือ กลุ่มผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป หรือผู้ที่เกิดไม่เกินปี พ.ศ.2489 ที่ทำงานในบริษัทชั้นนำ ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกลุ่มที่น่าสนใจ เพราะ

1. กลุ่มนบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่กำลังเตรียมตัวสำหรับการเกษียณอายุ โดยมีช่วงเวลาเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุประมาณ 1-10 ปี

2. กลุ่มนบุคคลที่ทำงานในบริษัทชั้นนำดังกล่าว ส่วนใหญ่จะครอบคลุมเกือบทุกสาขาอาชีพ เป็นผู้ที่มีการศึกษา ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพการทำงาน มีการวางแผนสำหรับการใช้ชีวิตในอนาคต อิกร้อยละมีความสามารถเชิงเศรษฐกิจที่จะเลือกที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมกับตนเองได้

สำหรับเกณฑ์ในการพิจารณาบริษัทชั้นนำในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ยึดตามหนังสือ “หานีบบบริษัทชั้นนำ 35” จัดทำโดยหนังสือพิมพ์ประชาธิรัฐ (2535) ซึ่งบริษัทดังกล่าวเป็นบริษัทที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจการ โดยเฉพาะด้านยอดขาย โดยคัดเลือกเฉพาะบริษัทที่มีสำนักงานใหญ่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 73 บริษัท

เนื่องจากกลุ่มประชากรในการศึกษาครั้งนี้ เป็นกลุ่มประชากรขนาดใหญ่ ไม่สามารถท่าการศึกษาได้ทั้งหมด จึงจำเป็นต้องศึกษาภัยประชากรเพียงบางส่วน โดยมีขั้นตอนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. นำรายชื่อบริษัทชั้นนำทั้ง 73 บริษัท มาจำแนกกลุ่มตามประเภทของการประกอบกิจการ ซึ่งจำแนกได้เป็น 15 กลุ่ม ดังนี้

1.1 กลุ่มสถาบันการเงิน มีทั้งหมด 15 บริษัท ได้แก่ ธนาคารนราลง厝ไทย จำกัด , ธนาคารศรีนคร จำกัด , ธนาคารไทยทัน จำกัด , ธนาคารกรุงไทย จำกัด , ธนาคารกรุงเทพพาณิชยการ จำกัด , ธนาคารเออเรีย จำกัด , ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด , ธนาคารสหธนาคาร จำกัด , ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด , ธนาคารมหานคร จำกัด , ธนาคารกรุงเทพ จำกัด , บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด , บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์สินເອເຊີຍ จำกัด , บรรษัทเงินทุนอุดสาหกรรมแห่งประเทศไทย

1.2 กลุ่มประกันชีวิต มีทั้งหมด 2 บริษัท ได้แก่ บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด , บริษัท ไทยเศรษฐกิจประกันชีวิต จำกัด

1.3 กลุ่มธุรกิจการเกษตร มีทั้งหมด 6 บริษัท ได้แก่ บริษัท เอฟ อี ชิลลิค (กรุงเทพ) จำกัด , บริษัท อีสต์ເອເຊີຍດີກ (ประเทศไทย) จำกัด , บริษัท ไทยเซ็นทรัลເຄມ จำกัด , บริษัท กรุงเทพโปรดิวส์ จำกัด , บริษัท ซี.พี. เกษตรอุดสาหกรรม จำกัด , บริษัท สหฟาร์ม จำกัด

1.4 กลุ่มพาณิชย์และการค้า มีทั้งหมด 2 บริษัท ได้แก่ บริษัท เบอร์ลี่ บุคเกอร์ จำกัด , บริษัท อินเดอร์เนชันแนล คอมเมเดคส์ จำกัด

1.5 กลุ่มสื่อสารและคอมพิวเตอร์ มีทั้งหมด 4 บริษัท ได้แก่ บริษัท ไอบีเอ็น (ประเทศไทย) จำกัด , บริษัท สนธิรัตน์ โอเอ จำกัด , บริษัท บีซีคอม เอ็นเนียร์ จำกัด บริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมูนิเคชั่นส์ จำกัด

1.6 กลุ่มก่อสร้างและวัสดุอุปกรณ์ มีทั้งหมด 10 บริษัท ได้แก่ บริษัท กระเบื้องกระดาษไทย จำกัด , บริษัท เยื่อกระดาษสยาม จำกัด , บริษัท อิตัลไทยอุดสาหกรรม จำกัด , บริษัท เหล็กสยาม จำกัด , บริษัท กรุงเทพผลิตเหล็ก จำกัด , บริษัท กระเจกไทย อาชาอี จำกัด , บริษัท ผ้าแคนดิลสทรี จำกัด , บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด , บริษัท ปูนซิเมนต์นគหลวง จำกัด , บริษัท บู เอ็น เอ็ม จำกัด

1.7 กลุ่มห้างสรรพสินค้า มีทั้งหมด 2 บริษัท ได้แก่ บริษัท ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน จำกัด , บริษัท สยามจัสโก้ จำกัด

1.8 กลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้า มีทั้งหมด 5 บริษัท ได้แก่ บริษัท ลูกชิ้นอย (ประเทศไทย) จำกัด , บริษัท ไฟฟ้าพิลิปป์สแห่งประเทศไทย จำกัด , บริษัท ชั้นโนย ยูนิเวอร์แซล อิเล็คทริค จำกัด , บริษัท กรุงไทยการไฟฟ้า จำกัด , บริษัท เนชั่นแนลไทย จำกัด

1.9 กลุ่มผลิตรถยนต์โดยไม่ต้องเสียภาษี 5 บริษัท ได้แก่ บริษัท น้ำมันคาลเท็กซ์ (ไทย) จำกัด , บริษัท ไทยออยล์ จำกัด , บริษัท ไทยเชลล์ เอ็กซ์เพลอร์เรชั่นแอนด์โปรดักชั่น จำกัด

1.10 กลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม มีทั้งหมด 2 บริษัท ได้แก่ บริษัท บุญรอด บริวเวอรี่ จำกัด , บริษัท เสริมสุข จำกัด

1.11 กลุ่มโรงภาพยนตร์ มีทั้งหมด 2 บริษัท ได้แก่ บริษัท โรงภาพยนตร์ รัตนชาติเบอร์ จำกัด , บริษัท โรงภาพยนตร์เกษมราษฎร์ จำกัด

1.12 กลุ่มพัฒนาอย่างทั่วไป 9 บริษัท ได้แก่ บริษัท มนิยาพรอพเพอร์ตี้ จำกัด , บริษัท แอลด์ แอนด์ เช้าส์ จำกัด , บริษัท พาร์คชิลล์ เรียบล็อก จำกัด , บริษัท เอกไพลินบ้านและที่ดิน จำกัด , บริษัท มั่นคงเคหะการ จำกัด , บริษัท สมประสงค์ แอลด์ ดิเวลลอปเม้นต์ จำกัด , บริษัท ทศพัฒ แมนเนจเม้นท์ จำกัด , บริษัท กฤษดาภานคร จำกัด , บริษัท ศรีราชา แอลด์ แอนด์ เช้าส์ จำกัด

1.13 กลุ่มสิ่งทอเครื่องนุ่งห่ม มีทั้งหมด 3 บริษัท ได้แก่ บริษัท บูเนียนอุดสาหกรรมสิ่งทอ จำกัด , บริษัท เทบินโพลีเอสเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท สนับสนุน จำกัด

1.14 กลุ่มการขนส่ง มี 1 บริษัท ได้แก่ บริษัท การบินไทย จำกัด

1.15 กลุ่มยานพาหนะและชั้นส่วน 5 บริษัท ได้แก่ บริษัท เอ็มเอ็มซี สิทธิผล จำกัด , บริษัท คริเพชร อิชชูชูเชลล์ จำกัด , บริษัท สยามคูโบต้า ดีเซล จำกัด , บริษัท ออกัสต้าคาร์ส (ประเทศไทย) จำกัด , บริษัท พระนควรยนตรการ จำกัด

2. เลือกตัวแทนกลุ่ม ๆ ละ 1 บริษัท เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการจับฉลาก (Lottery Method) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 15 บริษัท ดังตารางที่ 3.1
3. ท้าดหมายแนะนำตัวจากคณะกรรมการปัจจุบันตามศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอข้อมูลจำนวนพนักงานที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป ของแต่ละบริษัทและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งจำแนกประชากรแต่ละบริษัท ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 รายชื่อบริษัทกลุ่มตัวอย่างและจำนวนประชากรแยกตามประเภทกิจการ

กลุ่มที่	ประเภทกิจการ	ชื่อบริษัท	จำนวนประชากร
1.	สถาบันการเงิน	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (สำนักงานใหญ่)	998
2.	ประกันชีวิต ²	บ. ไทยประกันชีวิต จำกัด	-
3.	ธุรกิจการเกษตร	บ. อิสโตรีบิ๊ก (ประเทศไทย) จำกัด	80
4.	พาณิชย์และค้า	บ. เมอร์ซี่ บุคเกอร์ จำกัด	55
5.	ธุรกิจและคอมพิวเตอร์	บ. ไอ มี เอ็ม (ประเทศไทย) จำกัด	36
6.	ก่อสร้างและอุตสาหกรรม	บ. ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด	893
7.	ห้างสรรพสินค้า ¹	บ. ห้างสรรพสินค้าโลมัลติ จำกัด	-
8.	เครื่องใช้ไฟฟ้า	บ. ชั้นโนย บูนีเวอร์นชลอดิจิทัล	54
9.	ผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ป้องกันเชื้อโรค	บ. ไทยออยล์ จำกัด	48
10.	อาหารและเครื่องดื่ม ²	บ. เศริมสุข จำกัด	-
11.	โรงพยาบาล ¹	บ. โรงพยาบาลเกษมนราษฎร์ จำกัด	-
12.	พัฒนาอัตลักษณ์บริษัท ¹	บ. แอนต์ แอนต์ เხ้าร์ จำกัด	-
13.	ซึ่งทองเครื่องปั่นห่อม	บ. หาดใหญ่นีน จำกัด	112
14.	การชนสัง	บ. การบินไทย จำกัด	250
15.	บ้านยานยนต์และชั้นส่วน ¹	บ. ชอนด้า คาร์ซ์ (ประเทศไทย) จำกัด	-
	รวม		2,526

หมายเหตุ 1. ไม่มีกลุ่มประชากรที่จะนำมาศึกษาหรือมีน้อยมาก

2. บริษัทไม่สามารถให้ความร่วมมือได้

เนื่องจากบริษัทชั้นนำบางบริษัทเป็นบริษัทขนาดไม่ใหญ่นัก มีพนักงานทั้งหมดประมาณ 400-500 คน บริษัทเหล่านี้ส่วนใหญ่พนักงานเป็นกลุ่มคนหนุ่มสาว ไม่มีกลุ่มที่อายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป หรือมีจำนวนน้อยมาก และบางบริษัทไม่สะดวกที่จะให้ความร่วมมือในการศึกษาได้ จึงไม่ได้ทำการศึกษาบริษัทเหล่านี้ เหลือบริษัทที่ทำการศึกษาทั้งสิ้น 9 บริษัท กลุ่มประชากรที่ศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 2,526 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ที่เหมาะสมของกลุ่มประชากร จำนวน 2,526 คน ได้กำหนดโดยอิงตามการกำหนดของ Herbert Arkin and Raymond R. Colton ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และมีความคลาดเคลื่อน 5% ดังตารางที่ 3.2

**ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาตามจำนวนประชากรที่ขึ้น
เขตความเชื่อมั่น 95% โดยมีความผิดพลาดของความแม่นยำ 5%**

ขนาดของประชากร	จำนวนตัวอย่าง
1,000	244
2,000	278
3,000	291
4,000	299
5,000	303
10,000	313
20,000	318
50,000	321
100,000	321
>500,000	322

ที่มา : Herbert Arkin And Raymond R. Colton . Tables For Statisticians .

(New York : Barnes & Nobels , Inc ., 1963) pp . 151-152

การสุ่มตัวอย่างในการศึกษา เพื่อการสำรวจข้อมูลภาคสนาม (Field Survey) มีการเก็บข้อมูลโดยการกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของจำนวนประชากรแต่ละ บริษัท (Quota Sampling) ดังตารางที่ 3.3 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างของแต่ละบริษัท ทำ โดยขอรายชื่อพนักงานที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด จากฝ่ายการพนักงานแล้วนำรายชื่อที่ได้ มาสุ่มเลือกโดยใช้วิธี สุ่มอย่างง่าย (Random Sampling) โดยกำหนดจำนวนตัวอย่างมาก กว่าจำนวนแบบสอบถามที่ต้องการจริงเล็กน้อย เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้คัดเลือกแบบสอบถามที่ สมบูรณ์ที่สุด มาใช้ในการศึกษา

ตารางที่ 3.3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามบริษัท

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1.	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (สำนักงานใหญ่)	998	113
2.	บริษัท อีสเตอเชียติก (ประเทศไทย) จำกัด	80	9
3.	บริษัท เบอร์ลี่ บุคเกอร์ จำกัด	55	6
4.	บริษัท ไอ มี อิม (ประเทศไทย) จำกัด	36	4
5.	บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด	893	102
6.	บริษัท ชันโน่ ยูนิเวอร์แซล อิเล็กทริค จำกัด	54	6
7.	บริษัท ไทยออยล์ จำกัด	48	5
8.	บริษัท สหยุติชน จำกัด	112	13
9.	บริษัท การบินไทย จำกัด	250	28
	รวม	2,560	286

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งประกอบด้วยคำถามลักษณะแบบปลายปิด (Close-Ended) และแบบปลายเปิด (Open-Ended) เพื่อให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นทั้งอย่างอิสระและภายใต้กรอบที่กำหนด มีจำนวนทั้งหมด 38 ข้อ โดยมีรายละเอียดในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ประเด็นหลัก ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบในด้านประชากรศาสตร์ ลักษณะทางสังคมเศรษฐกิจ การดำเนินธุรกิจ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย แบ่งเป็น

ก. ข้อมูลที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน

ข. ข้อมูลที่อยู่อาศัยในอนาคต (เมื่อถึงวัยเกษียณอายุ)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนผู้สูงอายุ

2. กำหนดตัวแปรในแต่ละประเด็นหลัก โดยวิเคราะห์และคัดเลือกจากแนวความคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถจำแนกตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ แบ่งเป็น

1.1 ด้านประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- สถานภาพสมรส
- จำนวนบุตร
- ภูมิลำเนาเดิม

1.2 ด้านสังคม-เศรษฐกิจ ประกอบด้วย

- ตำแหน่งหน้าที่การทำงาน
- รายได้ครอบครัว
- รายได้พิเศษ

1.3 ด้านวิถีการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย

- สิ่งอำนวยความสะดวกที่มี
- กิจกรรมที่ทำขณะอยู่ที่บ้าน
- กิจกรรมที่ทำในวันธรรมชาติ
- กิจกรรมที่ทำให้วันหยุด
- กิจกิจที่เล่นเป็นประจำ

กลุ่มที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย แบ่งเป็น

2.1 ที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน ประกอบด้วย

- ท่าเรือที่ตั้ง
- ลักษณะของที่อยู่อาศัย
- ลักษณะการครอบครอง
- ลักษณะการอยู่อาศัย
- ระยะเวลาที่อยู่อาศัย

- จำนวนผู้อ่าน
- ความพึงพอใจต่อที่อ่าน

2.2 ที่อ่านในอนาคต (เมื่อดึงวัยเกณฑ์อายุ) ประกอบด้วย

- การเลือกที่อ่าน
- ปัญหาเกี่ยวกับน้านที่อ่านปัจจุบัน
- ความต้องการที่อ่าน
- ทำเลที่ตั้งที่ต้องการ
- ปัจจัยที่ใช้เลือกที่อ่าน
- ส่วนประกอบของน้านที่ให้ความสำคัญ
- ระดับราคาที่คาดว่าจะซื้อ

กลุ่มที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนผู้สูงอายุ ประกอบด้วย

- ทัศนคติชุมชน
- สถานที่มีทัศนคติ
- สถานที่ตั้งชุมชนที่เหมาะสม
- ลักษณะของชุมชนที่เหมาะสม
- การครอบครองและการอยู่อาศัย
- บริการต่าง ๆ ที่ควรมี
- สิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรมี
- กิจภาพิเหมาะสม

3. พิจารณาความตรงเรียงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำโครงสร้างแบบสอบถามที่ประกอบด้วย ประเด็นหลัก ตัวแปรในแต่ละประเด็น และน้ำหนักของแต่ละประเด็นดังกล่าว ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความถูกต้องโดยเทียบกับ วัตถุประสงค์ของการวิจัย และวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง (Literature)

4. สร้างข้อคำถามและตัวเลือก และจัดพิมพ์

5. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Pilot Test) กับกลุ่มเป้าหมายที่มีคุณสมบัติ เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด และนำมาแก้ไขปรับปรุงข้อคำถาม

ให้เกิดความชัดเจนเข้าใจตรงกัน และปรับตัวเลือกให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์มากที่สุด

6. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง โดยออกแบบให้มีการลงรหัส (Code) และกำหนดตัวแปรและค่าตัวแปร เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง โดยได้เริ่มการสำรวจระหว่างวันที่ 15 กันยายน 2539 ถึง 15 พฤศจิกายน 2539 รวมระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลทั้งสิ้นประมาณ 2 เดือน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งได้เป็น 2 วิธี คือ

1. แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยท่านนั้นสืบแนะนำตัวจากคณะกรรมการค่าตอบแทนกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เช้าไปพบกับผู้วิจัยและการฝ่ายการพนักงานของบริษัท ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล พร้อมทั้งนำตัวอย่างแบบสอบถามแนบไปด้วย เมื่อทางบริษัทดอนดกลงที่จะให้ความร่วมมือจึงนำแบบสอบถามไปให้ตามจำนวนที่กำหนด เพื่อขอให้แจกกับพนักงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ยินดีให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยความเต็มใจ และกำหนดระยะเวลาในการรับแบบสอบถามคืน ส่วนใหญ่จะประมาณ 2-3 สัปดาห์ โดยมีการติดตามสอบถามทางโทรศัพท์และนัดวันเข้าไปรับแบบสอบถามคืน

2. จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ในกรณีที่บางบริษัทไม่สะดวกที่จะกระจายแบบสอบถามให้กับพนักงานได้ แต่ให้รายชื่อและที่อยู่ของพนักงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตนเองจากคณะกรรมการค่าตอบแทนกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งช่องจดหมายและแฟกซ์สำหรับให้ผู้ตอบส่งกลับไปให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืน ผู้วิจัยได้จัดส่งจดหมายขอบคุณไปยังผู้ตอบทุกราย

ทั้ง 2 วิธีผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวนทั้งหมดจำนวน 600 ฉบับ และได้รับกลับคืนมา 320 ฉบับ ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ตอบกลับมาอย่างสมบูรณ์ และเป็นไปตามสัดส่วนที่กำหนดในแต่ละบริษัท รวมทั้งสิ้น 286 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับคืนมาเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทุกฉบับที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้อง และความครบถ้วนของค่าตอบ โดยคัดแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก
2. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับค่าตามแบบปลายเปิด
3. ลงรหัส (Code) ที่กำหนดไว้แล้วสำหรับค่าตามปลายเปิด นำมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ โดยมีรายละเอียดดังนี้
  - 3.1 ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์เพื่อเสนอข้อเท็จจริงทั่วไป เป็นค่าสถิติบรรยาย (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าดัชนี (Index)
  - 3.2 การวิเคราะห์ค่าตามเพื่อการวัดทักษะคิด ใช้การวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert และคำนวณค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจ
  - 3.3 การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สำคัญ โดยนำเสนอในรูปของตารางความสัมพันธ์ (Crosstabs)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย